

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ДИМИТЪР ПЕТРОВ“ - СЛИВЕН

8800 Сливен, ул. „Петко Д. Петков“ 36, тел. 044/66-76-87, e-mail: info-2000108@edu.mon.bg

Утвърждавам!

Директор:.....

Маргарита Иванова

Съгласувано със СС на КТ "Подкрепа":.....

/Антонина Абраамян/

Съгласувано със СС на НУС:.....

/Дора Балъкчиева/

Съгласувано със СС на :.....

/Ани Стоева/

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА

УЧИЛИЩНАТА

ОБЩНОСТ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

1. Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование.
2. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището.
3. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

ГЛАВА I I. ОБХВАТ НА КОДЕКСА

1. Етичните правила в този кодекс са приложени за работещите в ОУ „Димитър Петров“ и се отнасят до:

- Отношенията между учители и ученици;
- Учители и помощен персонал; Учителите;
- Работещите в училището и родителите;
- Права и задължения на учителя, определени с Етичен кодекс за работа с деца.

II. ЦЕЛИ НА КОДЕКСА

1. Етичният кодекс има за цел да:

- Определи етичните стандарти за професионална дейност на учителя;
- Развива култура и професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека;
- Подпомогне приобщаването на учителите към процеса на изграждане на обща европейска култура;
- Повиши общественото доверие към учителите.

ГЛАВА II I. ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В ОБЩЕСТВОТО

1. Учителят изпълнява своите задължения в услуга на учениците.
2. Учителят дава личен пример с поведението си.
3. При изпълнение на професионалните си задължения учителят търси подкрепата на родителите, Отдел “Закрила на детето”, Дирекция “Социално подпомагане”.
4. Учителите сътрудничат с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазват професионална независимост.
5. Учителят спазва стриктно своите задължения, определени в педагогическата дейност на училището и Правилника за вътрешния трудов ред, като носи отговорност за своите действия и бездействия.
6. Учителят не злоупотребява с правомощията си.

7. Учителят поддържа външен вид, който не уронва престижа на училището.
8. Учителят не трябва да употребява алкохол или упойващи вещества, които могат да повлияят при изпълнение на задълженията му.
9. Основното задължение на учителя е да осигури качествено знание и възможност за най-пълна изява и развитие на потенциала у всеки ученик.
10. Задължение на учителя е да бъде добронамерен, да проявява безпристрастност, индивидуален подход и уважение към учениците и да създава условия на състезателност между учениците.
11. Задължение на учителя е да въвежда съвременни форми на обучение, да преподава новите тенденции на съвременното знание и да повишава своята квалификация.
12. Задължение на учителя е също да поддържа постоянния контакт между членовете на училищната общност на основата на най-пълна информираност.
13. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.
14. Учителят има решаваща роля за формирането на достойни личности и достойни граждани на обществото, основано на демократичните ценности в България.
15. Чрез обучение и морално възпитание учителят подготвя учениците за бъдещата им активност в гражданското общество.

II. ОТНОШЕНИЕ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

1. Учителят и непедagogическият персонал защитават правата на колеги и ученици.
2. Учителят не уронва достойнството на обкръжаващите го.
3. Учителят запазва училищна тайна и особености в семействата на учениците.
4. Учителят не изнася информация, която би уронила училищния имидж.
5. Учителят зачита вярванията и начина на живот на другите вероизповедания, съвместени в правовата държава.
6. Учителят не допуска дискриминация, основана на пол, раса, език, религия, убеждения, мнения, национален или социален произход.
7. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.
8. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.
9. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
10. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
11. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.
12. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
13. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
14. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

III. ПОВЕДЕНИЕ, НЕДОПУСКАЩО ПРОЯВИ НА КОРУПЦИЯ

1. Учителят не се възползва от правомощията си с цел лично облагодетелстване или друга користна цел.
2. Когато станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, учителят уведомява директора за това.
3. Учителят не допуска да бъде поставен във финансова и друга зависимост от отделни лица, които могат да повлияят на обективното поставяне на оценки.

IV. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧИТЕЛИ

1. Директорът в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на подчинените си и е отговорен за заповедите, които издава, за тяхното изпълнение и последствията от тях.
2. Директорът е пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения. Директорът проявява отговорност към подчинените си, подпомага професионалното им развитие, насърчава ги, предприема при нужда корективни мерки.
3. Учителят изпълнява коректно и добросъвестно заповеди и задължения, съответстващи на закона.
4. Учителят НЕ изпълнява заповеди, нареждащи му да извърши незаконни действия.
5. Учителят дава точен и обективен отчет пред директора за изпълнение на служебните задачи.
6. Между учителите НЕ се допускат никакви форми на дискриминация.
7. Учителят НЕ прави изказвания и призови към колегите си за участие в мероприятия, нарушаващи обществения ред.

V. УЧИТЕЛЯТ И СЛУЖЕБНАТА ИНФОРМАЦИЯ

1. Обработването на лични данни се осъществява съобразно международните принципи за защита на данните и вътрешното законодателство.
2. Служебната информация не може да бъде използвана за користна цел и не може да се разгласява пред трети лица освен по предвидения от закона ред.
3. Учителят спазва нормативните изисквания за достъп до информация като съблюдава правилата за защита на класифицираната информация.
4. НЕ се вписват неверни данни в документи издавани, съхранявани или изисквани за нуждите на МОН.

VI. УЧЕНИЦИТЕ

1. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.
2. Личната отговорност на ученика означава:
 - Да се учи колкото може по- добре;
 - По време на учебните часове мястото на ученика е в клас;
 - Да не решава конфликтите в училище с агресия;
 - Да спазва правилника за поведение в училище;
 - Да иска съвети от учители и родители, когато се налага;
 - Да уважава различните мнения;
 - Да оказва помощ на нуждаещите се;
 - Да изисква информация по всички интересувачи го въпроси.
3. Право на ученика е да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.
4. Право на ученика е и да участва в ученически общности и групи по интереси.
5. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.
6. Основните правила за приятелски отношения между учениците са:
 - Да не употребяват нецензурни изрази;

- Да не си подсказват;
- Да не прибегват към физическа и вербална саморазправа;

VII. РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитетът на училището.
2. Основни задължения на родителя /настойника/ са:
 - Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
 - Да следи и насърчава неговите успехи;
 - Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
 - Съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
 - Съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.
3. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения
4. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.
5. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като защита детето и спазва основните му права.
6. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.
7. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.
8. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

VIII. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ

1. Учителят има право да:
 - Членува в професионални организации и да взема участие в работата на регионалните и националните им органи;
 - Свободно да избира методите и средствата за провеждане на образователно-възпитателния процес;
 - Дава мнения и да прави предложения по дейността на училището до административните органи в системата на образованието;
 - Получава информация по въпроси, свързани с изпълнение на служебните му задължения, както и за възможностите за повишаване на професионалната си квалификация от директора на училището, от регионалното управление по образованието, и от Министерството на образованието и науката;
 - Избира учебници и учебни помагала след оценка за тяхното практическо прилагане за съответния учебен предмет от съответната образователна степен или етап.
 - Да използва училищната материално-техническа база за изпълнение на служебните си задължения;
 - Учителят има право на работна среда, позволяваща пълна изява на способностите му и свободна от всякакви форми на насилие и дискриминация.
 - Учителят има право на подкрепа от всички институции.
 - Има право да изисква от учениците да не пречат на осъществяването на служебните му задължения – например да не говорят в час, да не тичат по коридорите и т.н.
 - Да предлага на директора да наложи наказание на някого от учениците, когато

сметне, че е уместно.

- Когато под ръководство на учител, учениците са постигнали високи резултати, тази дейност може да се популяризира и да получи обществено признание, а също има право да бъде поощрен с грамоти и награди. Дали дадени резултати са високи и колко високи са те се преценява спрямо конкретния случай.

2. Учителят е длъжен да:

- Изпълнява задълженията си, определени в Кодекса на труда, в нормативните актове в системата на образованието и в длъжностната характеристика;
 - Изпълнява нормата за задължителна преподавателска работа, определена с наредба на министъра на образованието и науката;
 - Изпълнява решенията на педагогическия съвет, както и препоръките на контролните органи на регионалното управление по образованието и на Министерството на образованието и науката;
 - Опазва живота и здравето на учениците по време на образователно-възпитателния процес и на други дейности, организирани от него или от училището;
 - Повишава професионалната си квалификация;
 - Пазит авторитета на училището, да не уронва с поведението и действията си публичния му образ;
 - Да развива училищните традиции и да участва ангажирано в ритуалите и празниците на училището.
- Освен това:
- Няма право да дава частни уроци срещу заплащане на деца, които учат в училището, където работи.
 - Учителят не може да нарушава правата на ученика, да унижава личното им достойнство, да прилага форми на физическо и психическо насилие върху тях.

IX. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

1. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.
2. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.
3. Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.
4. Комисията по етика:
 - Разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
 - Дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.
5. Комисията по етика приема План за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.
6. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал до Комисията по етика.
7. Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.
8. При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага санкция.
9. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за прилагане правилата на Етичната комисия.
10. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

X. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ОБЩЕСТВОТО КЪМ УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

1. Обществото и всеки негов представител дължат уважение на учителите и останалите педагогически и непедagogически кадри. Авторитетът на училището и неговите служители е висша ценност за цялото общество и трябва да бъде ревностно пазен от всички.
2. Родителите са задължени да работят за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.
3. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между семейството и училището, за да се постигне синхрон в действията на двете страни в интерес на децата.
4. Родителите да оказват съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.
5. Да се работи за съпричастност на учениците, родителите и обществото като цяло към процеса на училищно образование и всички заинтересовани страни да проявяват нужното уважение помежду си.
6. Да не се използват медиите, социалните мрежи, интернет или други средства за споделяне и предаване на информация с цел уронване на авторитета на училището или на отделен член на училищната общност.
7. Родителите да се опитат да решават всички проблемни и/или конфликтни ситуации в тясна връзка и диалог с учителите, комисията по етика и училищното ръководство, без да се търси конфронтация и медийно отразяване на случилото се.
8. Работата на учителя е изключително важна и поради това следва да ни се отдават **почит и уважение** както от учениците и от родителите, така **и от всички административни органи и обществеността**.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ

- Отнасяйте се към всички с уважение.
- Проявявайте честна позиция спрямо всички хора.
- Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всеки.
- Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището.
- Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация навреме.
- Поддържайте професионално отношение.
- Насърчавайте работата в екип.
- Спазвайте ангажиментите си.
- Създайте ваш собствен стил . Личните Ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си.

XI. ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

1. Неспазване на действащото законодателство;
2. Неспазване на вътрешно училищните правила;

- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

- Вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- Външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.
- Сигналите за нарушения се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.
- Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.
- Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
- Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
- Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.
- Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
- При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
- При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.
- При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва на директора.
- За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
- При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

XII. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение, съдържащи се в този Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на работещите в училището.
2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законност на действията и защита от неоснователни обвинения
3. Чрез спазване на правилата на поведение, заложиени в Етичния кодекс и приети от всеки учител и работещ в училището се допринася за изграждането и утвърждаването на положителен образ на ОУ „Димитър Петров“, гр. Сливен.
4. Настоящият кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

С настоящия Кодекс са запознати всички членове на колектива на Педагогически съвет.

Етичният кодекс на работещите в ОУ “Димитър Петрова“, гр .Сливен е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол № РД –05-10 /12.09.2024 г.

